

**Želáme
všetkým
deťom
a rodičom
príjemné
prázdniny**

JAKUBIANSKY HLÁSNIK

Jakubany • Jún 2013 • Ročník VIII. • Číslo 3 (32) • Zdarma

Škola ako centrum vzdelávania, kultúry a športu v obci

V posledných učiteľských novinách bol rozhovor s riaditeľom našej školy Ladislavom Žileckým, ktorý vznikol po návšteve nestora slovenskej pedagogiky prof. Miroňa Zelina s kolektívom vedenia školstva a odborov v SR na našej škole. Škola ich prekvapila úrovňou, samotnou organizáciou a myšlienkou komplexného zabezpečenia výchovno-vyučovacieho procesu v obci.

Riaditeľ školy v rozhovore vysvetľuje ako postupne došlo k premene tejto školy na tú, ktorú videli osobne. Zaujala ich najmä skutočnosť, že v areáli školy sa centralizuje vzdelávanie od MŠ až po SŠ, ale aj väčši-

na kultúrnych a športových podujatí v obci.

Riaditeľ v rozhovore predstavil aj svoju ďalšiu víziu pre rozšírenie a skvalitnenie poskytovania týchto služieb občanom obce. Od roku 2014 chcú v škole rozšíriť záujmové aktivity cez zriadenie Centra voľného času a Školskej družiny. Zároveň chcú zriadiť školský športový klub so zameraním na futbal, volejbal a plávanie, ale chcú tiež poskytovať vzdelávacie služby pre dospelých občanov obce – rodičov, a to najmä v oblasti cudzích jazykov, informačných technológií a sociálno-právneho poradenstva. Anton Radič

foto Ján Súkup - UN

Na základe záujmu verejnosti o možnosť využívania školského areálu aj cez prázdniny, vedenie školy ponúklo žiakom a ich rodičom zúčastniť sa prázdninového školského tábora s dennou dochádzkou. Mali sme pripravené 2 termíny s kapacitou okolo 100 záujemcov.

Ziaľ, prihlásilo sa nám iba 22 žiakov, preto sme spojili oba termíny do jedného, ktorý sa uskutoční v dňoch 19. -23. 8. 2013. O detičky sa bude starať vedúca tábora Helena Kňazovická a ďalšia učiteľka.

Detský tábor

Deti budú v škole od 9:00 do 17:00 hod., pričom im bude poskytnutý obed a olovrant. Okrem pestrej záujmovo-športovej činnosti na ihriskách, dopravnom ihrisku a v telocvični, detičky sa zúčastnia aj 2 výletov na Pieniny a Ľubovniansky hrad. Poplatok za tento tábor bol 10 Eur, ktoré budú slúžiť na nakúpenie potravín pre deti (5x obed, 5x olovrant). Režijné náklady stravovania, autobusy na výlety a mzdu zamestnancom bude hradiť škola. Prípadní záujemcovia sa môžu ešte prihlásiť v kancelárii školy do 10. júla 2013.

Riaditeľ školy

ZŠ BRATISLAVA - ZŠ JAKUBANY 0:1

(Florbalistky ZŠ Jakubany na 4. mieste na Slovensku)

Obrovský úspech sa podaril žiačkam Základnej školy s materskou školou v Jakubanoch, ktoré sa prebojovali až na Majstrovstvá Slovenskej republiky vo florbale, ktoré sa v dňoch 13. a 14. mája uskutočnili v Trenčíne. Cesta tam bola zložitá, najmä ak si uvedomíme,

že florbal sa stáva jedným z najpopulárnejších žiackych športov a tohto roku sa do súťaží zapojilo vyše 400 škôl a asi 6000 žiakov.

Žiačky Aneta Mačugová, Alica Mačugová, Katarína Vasiľová, Monika Muchová, Ivana Čomová, Simona Rybovičová, Kristína Koláčiková, Natália Rybovi-

čová, Nikola Vojtovičová, Erika Krajiňáková, a Lenka Dudová pod vedením učiteľa PaedDr. Michala Hanečáka museli postupne zvíťaziť na okresnej, neskôr na regionálnej a nakoniec na krajskej súťaži a až potom ich čakala vytúžená cesta do Trenčína medzi najlepšie družstvá v Sloven-

skej republike. Po víťazstve v okrese museli zdolať víťazky z okresov Kežmarok, Levoča, ale hlavne dievčatá z hokejových tried z Popradu. V Lipanoch sa potom uskutočnilo krajské kolo, kde sa im podarilo vo finále zdolať minuloročné majsterky Slovenska, domáce Lipany, a tak postúpili na

majstrovstvá Slovenska do Trenčína. Tam v prvom zápase ešte s roztrásenými kolennami z veľkomesta prehrali s hokejovými Piešťanmi 0:2, ale v ďalšom zápase s Bratislavou vyhrali 1:0. Ak chceli postúpiť, museli bojovať s Banskou Bystricou, čo sa im aj podarilo a postúpili medzi 4 najlepšie družstvá Slovenska.

V semifinále podľahli neskorším víťazkám z Michaloviec a v boji o tretie miesto nestačili na skúsenejšiu Banskú Bystricu. Obsadili tak štvrté miesto a svojim sympatickým vystúpením a jednotným športovým oblečením sa výrazne odlišovali od ostatných družstiev a dostali ocenenie najsympatickejšie družstvo celých majstrovstiev. Za sebou zanechali žiačky zo športových tried z Bratislavy, Piešťan, Topoľčian a iných veľkých miest. (P.H.)

Riaditeľ školy a predseda Rady školy Ing. Štefan Vasil' pri otvorení.

Vystúpenie detičiek MŠ.

MIMORIADNY DEŇ ŠKOLY A RODINY

V nedeľu dňa 26. Mája 2013 sme chceli spojiť Deň detí, Deň matiek a Deň otcov do jednej akcie a nazvali sme to Deň školy a rodiny, lebo si myslíme, že škola a rodina sú nerozlučne späté pri vzdelávaní a výchove detí a mládeže. Kvalita výchovy a vzdelávania závisí okrem iných komponentov aj od kvality vzťahov medzi školou a rodinou. Dážď nám trochu narušil toto podujatie, ale mimoriadne pestrý program to nakoniec všetko vynahradil.

Riaditeľ školy

Det'ský folklórny súbor Kečera.

Sokoliari z Banskej Štiavnice.

Obrovská šmýkačka v telocvični.

Detičky na dopravnom ihrisku.

Aj takáto je práca policajtov

Žiak našej školy pri skúške nepriestrelnej vesty a zbrane.

Vyučovanie na konci tohto školského roka pomohli žiakom v rámci protidrogovej prevencie na škole oživiť policajti z Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Starej Lubovni.

Žiaci našej školy mali možnosť vidieť ukážku práce služobnej kynológie tohto Policajného zboru. Ukážok sa zúčastnili žiaci klasických tried aj škôlkari. Policajti žiakom priblížili a ukázali služobného psa vycvičeného na klasické obranné a pachové práce (obrana psovoda, blo-

kovanie výtržníkov, zadržanie a eskortovanie páchateľov, vypracovanie pachových stôp páchateľov trestných činov atď.). Veľmi zaujímavým pre žiakov bola najmä ukážka chytania a zadržania ozbrojeného páchateľa služobným psom i reakcie vycvičeného psa na verbálne pokyny a posunky. Žiakom bolo tiež umožnené vyskúšať si nepriestrelnú vestu či popozerať si skutočné putá a rôzne druhy zbraní.

V rámci protidrogovej prevencie sme pre našich

žiacov pripravili aj mnohé iné aktivity.

Boli to najmä besedy zamerané na protidrogovú tematiku, rôzne športové a výtvarné súťaže a taktiež sa organizovala valentínska pošta.

Veríme, že všetky vykonané akcie a besedy prispeli k tomu, že naši žiaci budú vedieť robiť správne rozhodnutia a riešiť problémy či zvládať nenáročné životné situácie bez toho, aby siahli po akejkoľvek droge.

Mgr. Mária Relovská

„Hurá na prázdniny“

Pod takýmto názvom sa niesol posledný týždeň v našej materskej škole. Deti sa tešia na prázdniny a učiteľky môžu spokojne bilancovať výsledky svojej práce. Celý školský rok bol plný aktivít, zážitkov a spontánneho zmysluplného učenia. Osobnosť dieťaťa sme rozvíjali vo všetkých oblastiach – kognitívnej, sociálno-emocionálnej a perceptuálno - motorickej.

Prevládali formy zážitkového učenia, vychádzok a exkurzií realizovaných v priebehu celého školského roka:

V spolupráci s CVC Rosnička sme navštívili kino Cinnema – Poprad, divadelné predstavenie v Spišskej Novej Vsi, ZOO v Spišskej Novej Vsi a zúčastnili sme sa predplaveckej prípravy na plavárni v Starej Lubovni. V spolupráci s rodičmi sme realizovali akcie ako - Týždeň zdravia, Besiedku pre starých rodičov, Deň veselých zúbkov, Nauč ma,

mamka, básničku, zber hliníkových viečok a tetrapakových obalov AGROMILK. Navštívili sme obecnú knižnicu, privítali sme kúzelníkov, bábkohercov a záchranárov s vozidlom RZP. V spolupráci so základnou školou sme pripravili Vianočnú besiedku, Spoločnú sánkovačku, Karneval, Čítanie pred spánkom s deťmi 3. ročníka, Malovaný chodník, navštívili sme 1. a 0. ročník ZŠ.

Zapojili sme sa do projektov Teč vodička teč, Čarovné slovíčka, do výtvarnej

súťaže: Cyril a Metod, Najmladší zdravotník, prehliadok umeleckej tvorivosti - Keď sobi zašpivam, a pod. Vštepovali sme deťom základy zdravého životného štýlu – pohybovými aktivitami, ochranou prírody a zdravia, rozvíjali sme komunikačné akompetencie. Všetky deti dostali základy práce s IKT (prostredníctvom detských edukačných softvérov) a digitálnymi pomôckami (BEE BOT). Veľmi nápomocné pri našej vzdelávacej činnosti nám bolo dopravné ihrisko a všetky moderné vymoženosti, ktoré naša MŠ môže využívať. Preto ďakujeme vedeniu školy a zriaďovateľovi za vytvorenie výborných podmienok pre prácu učiteľov a vzdelávanie našich najmenších. Učiteľky MŠ

Výlet žiakov vzdelávaných v B variante a 2. st. špeciálnych tried v Lesnici

„Hurá, výlet“, asi tak sa začal deň žiakov B variantu a 2. st. ŠT. Títo žiaci mohli pod dohľadom triednych učiteľiek obdivovať krásy Pieninského národného parku, oboznámili sa s faunou, flórou a kultúrou pieninského regiónu. Navštívili aj múzeum, kde mohli vidieť zvieratá, ktoré žijú v Pieninskom národnom parku. V závere výletu si urobili ohník pri chate Jána Gondeka a opiekli si špekáčiky. Mgr. Jana Jendrichovská

Deti z MŠ v ZOO.

A takto nám chutilo – piknik v prírode.

3.A a 4.A Dinopark Košice.

Zaslúžený výlet

Záver školského roka už tradične patrí školským výletom. Inak tomu nebolo ani tento rok. Žiaci spoločne s učiteľmi navštívili niekoľko skutočne atraktívnych miest, ktoré môžu byť námetom aj na prázdninové potulky žiakov s rodičmi po našej nádhерnej krajine s názvom Slovensko. Prváci a druháci sa vybrali do Funville v Hozelci, kde na nich čakalo množstvo zábavy a dobrodružstiev na rôznych športových náčinách.

Tretiaci a štvrtáci navštívili ZOO Košice, v ktorom im najväčšiu radosť urobil Dinopark. Rómski žiaci tiež mali možnosť naživo vidieť rôzne naše i exotické zvieratá v ZOO v Spišskej Novej Vsi. Koncoročné výlety sú odmenou pre žiakov za ich celoročnú prácu a zároveň záručením ich nadobudnutých vedomostí o prírode, krajine, spoločnosti a previerkou ich fyzických zdatností, pohybových zručností. **Mgr. Monika Kaletová**

Odmena pre úspešných reprezentantov

Dňa 14. júna sa žiaci, ktorí úspešne reprezentovali našu školu v športových a vedomostných súťažiach, zúčastnili na výlete, z ktorého si odniesli množstvo nových zážitkov.

Ráno o šiestej sme nasadli do autobusu a naším prvým cieľom bola jaskyňa Domica nachádzajúca sa v tesnej blízkosti štátnej hranice s Maďarskom. Okrem krásnych štítov a kaskádovitých jazierok bola pre žiakov atraktívna aj plavba na podzemnej rieke Styx. Po prehliadke jaskyne sme sa vybrali do druhého cieľa – do históriou dýchajúceho kaštieľa Betliar, ktorý pochádza z 18. storočia. Žiakov najviac zaujala knižnica, ktorú založil Leopold Andráš a nachádza sa v nej viac než 15 000 zväzkov cudzojazyčnej literatúry. Počas prehliadky kaštie-

ľom sme prešli 50 izbami, videli množstvo vzácneho nábytku, umeleckých diel a zbierok. Tak ako to na každom výlete býva, tak aj na tomto boli „zlatým klincom“ programom nákupy v obchodnom centre v Poprade, kde sa žiakom podarilo

minúť posledné centy, za ktoré nakúpili darčeky pre svojich najbližších. Unavení, no zároveň naplnení novými poznatkami a zážitkami, sme nasadli do autobusu a tešili sa na návrat domov.

Veľké poďakovanie patrí našej pani zástupkyňi **PhDr. Nadežde Gregovej**, ktorá sa postarala o bezpečný a ničím nerušený chod výletu.

Mgr. Mária Bučková

Dojmy zo stredovekého vojenského tábora

Dňa 6. júna sa žiaci 1. stupňa špeciálnych tried zúčastnili na výlete do stredovekého vojenského tábora. Aj keď počasie nebolo slnečné, žiaci sa veľmi tešili. Ráno netrpezlivo čakali na príchod autobusu, ktorý nás odviezol pod Lubovniansky hrad.

Pred vstupom do stredovekého vojenského tábora nás čakal sprievodca, ktorý nám odomkol bránu. Privítal nás výstrel z delá. Potom nám sprievodca predviedol strelbu z luku a kuše. Všetci žiaci si mohli strelbu vyskúšať. Žiaci, ktorí mali záujem si mohli zajazdiť na koni. Žiakov veľmi zaujali aj hry na hojdačkách a preliezkach v lanovom parku. Na záver si založili oheň a opiekli klobásy. Z výletu sa vracali plní dojemov a pekných zážitkov.

Mgr. Natália Kaletová

Projekt s políciou – Správaj sa normálne

V školskom roku 2012/2013 naša škola spolupracovala naďalej s rómskymi špecialistami v rámci projektu Správaj sa normálne, ktorého sa zúčastnili žiaci piateho a šiesteho ročníka špeciálnych tried a žiaci piateho ročníka klasických tried. Túto spoluprácu hodnotíme veľmi pozitívne, keďže došlo k odstráneniu bariér v komunikácii s rodičmi našich žiakov - obyvateľmi rómskej osady a taktiež k zlepšeniu sa správania na-

šich žiakov. K ďalším pozitívam vzniknutým touto spolupracou môžeme zaradiť to, že ich pravidelné návštevy majú aj preventívny účinok, pretože vzbudzujú vážnosť a dôveru, pomáhajú učiteľom v ich každodennej práci riešiť problémy späté so životom s rómskymi žiakmi. V súčasnosti s ich spolupracou sa značne znížil problém záškoláctva, vandalizmu a nevhodného správania. Organizáciou pravidelných prednášok pod vedením

npor. Jána Krišáka z OO PZ v SL sa počas celého školského roka pôsobilo preventívne na rómskych žiakov našej školy.

Práca učiteľov s rómskou komunitou je náročná, často neprináša želané ovocie, preto je táto spolupráca s rómskymi špecialistami priam nevyhnutnosťou. Myslíme si, že ide o správny krok a privítali by sme túto spoluprácu aj v ďalšom školskom roku.

PaedDr. I. Vresilovičová

Jakubany

BABIČKA SPIŠA

V Dome kultúry v Poprade sa v októbri t. r. stretnú dôchodkyne s vnúčatami z okresov Spišská Nová Ves, Levoča, Gelnica, Kežmarok a Stará Ľubovňa, aby po prvý raz súťažili o titul BABIČKA SPIŠA. JDS v Starej Ľubovni bude reprezentovať Monika Tančáková a JDS v Jakubanoch Katarína Krivoňáková.

Babičky dostali propozície súťaže, podľa ktorých majú predstaviť svoj región a bydlisko. Očakáva sa, že budú odeté v krojoch a predložia svoje ručné práce, môžu to byť napríklad ľudové výšivky. Naostatok predvedú ako vedia spievať či tancovať. Víťazka súťaže dostane sto eur. Katarína Krivoňáková príde na súťaž s vnučkou Andrejkou v tradičných jakubianskych krojoch s pôsobivými žiarivými farbami, ktoré vlastnoručne ušila. Na súťaži sa predstaví nielen ako zručná krajkárka, ale aj vychyrená speváčka folklórnej skupiny Kečera. Do októbra má dostatok času pripraviť krátky program, dvojhlasne nacvičiť daktorú peknú jakubiansku pesničku. Nateraz nevie iba to, kto ich bude sprevádzať na akordeóne. (A.R.)

STRUČNE

Občania - športovci, ktorí navštevujú školské ihrisko, požadujú, aby bolo vo večerných hodinách osvetlené. Poslanci to podporujú, takže na stĺpoch budú namontované žiarovky tak, aby sa mohli zapínať a vypínať.

Nová Ľubovňa pripravuje na Poľnohospodárskom družstve výstavbu BIOELEKTRÁRNE. Obec Jakubany požiadala, aby v súvislosti s ochranou životného prostredia bola pozvaná na rokovanie o tejto stavbe, keďže bude na hranici katastrálnych území oboch obcí. (JH)

Plot na cintoríne

Firma Jozef Michňa – JM z Jakubian obstála vo verejnej súťaži s najlacnejšou ponukou vyše 14 tis. eur, vrátane materiálu, na rekonštrukciu oplotenia cintorína. V súčasnosti budujú asi 105 metrový múrik, na ktorý bude osadený štýlový kovový plot a bránka. Vzadu, smerom k potoku Jakubianka, sa cin-

torín rozšíri navážaním zeminu až do výšky dvoch metrov. Až potom, keď bude táto plocha dostatočne spevnená, sa ohradí celý cintorín, plotom ako na futbalovom ihrisku, ale nižším. Firma JM opraví tiež vonkajšiu rampu na dome smútku za vyše 3 tis. eur a vonkajšie čelné schody za 922 eur. (A.R.)

Siedme okresné športové hry seniorov

1. Šarišské Jastrabie, 2. Jakubany, 3. Stará Ľubovňa

Liturgiou v gréckokatolíckom chráme MUP v Starej Ľubovni za zdravie dôchodcov okresu, ktorú celebraval o. Marián Pacák, sa 18. júna uskutočnili siedme okresné športové hry seniorov, ktoré pripravila Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) a Mestská organizácia JDS v Starej Ľubovni v spolupráci s Mestom Stará Ľubovňa. V areáli ZŠ Komenského v Starej Ľubovni sa zišlo 220 seniorov, čo je najviac v doterajšej histórii týchto populárnych športových hier.

Prvý putovný pohár, ktorý sa začal udeľovať v roku 2011, získali v domácom prostredí jakubianski seniori Mária Mačugová, Katarína Krivoňáková, Mária Katreničová, Jozef Fáber, Štefan Marchevka, Ján Krivoňák, Jozef Vasil a Andrej Polanský. O rok neskôr prvenstvo neobhájili, keďže ich rozhodcovia – podľa ich mienky – poškodili. Zväzili

budú reprezentovať OO JDS v Starej Ľubovni na športových hrách v Bardejove.

Predseda JDS v Jakubanoch Štefan Vasil nám pred súťažou povedal, aké sú ambície seniorov na tohtoročných hrách. Nemohli byť teoreticky inakšie, ako: „Prišli sme si ten pohár zobrať naspäť!“ Skromnejšie ale dodal, že v prvom rade oceňuje možnosť stretávať sa každoročne s rovesník-

mi, ktorí sú združení v spoločnej organizácii. Dodal ešte, že súťažné disciplíny sú tentoraz lepšie prispôbené fyzickým možnostiam dôchodcov. „Silové športy, ako beh, boli vyčiarknuté z propozícií, takže, kto bol vlni posledný, môže byť trebárs prvý.“ Súťažilo sa v disciplínach - hod valčekom, granátom, loptičkou a valčekom, kop do brány, hod lopty do koša (basketbal) a frobal.

JDS v Jakubanoch reprezentovali: Štefan Vasil, Mária Mačugová, Mária Vasilová, Mária Katreničová, Mária Mačugová, Ján Mačuga, Andrej Polanský, Štefan Kundla a Ján Rašš. A keď moderátor podujatia Jaroslav Pavlík pozmenil olym-

pijské heslo: „Nie je dôležité zúčastniť sa, ale zvíťaziť!“ všetci seniori sa snažili dosiahnuť čo najviac bodov.

Výsledková listina:

1./ Šarišské Jastrabie 167 bodov, 2./ Jakubany 165, 3./ Stará Ľubovňa 163, 4./ Kolačkov 162, 5./ Plavnica 158, 6./ Kamienka 151, 7./ Jarabina 138, 8./ V. Ružbachy 130, 9./ Hromoš 128, 10./ Čirč 124, 11./ Hniezdne 120 bodov.

Ceny a diplomy odovzdali RsDr. Štefan Pokrivčák, predseda OO JDS, Ing. Mikuláš Jura, predseda MsO JDS a Pavol Guman, predseda KO JDS v Prešove. Nasledujúce okresné športové hry seniorov sa uskutočnia pod záštitou JDS v Plavnici. (A.R.)

V hode loptou do koša (basketbal) získali jakubianski seniori najviac bodov.

Medzi najúspešnejšími jednotlivcami boli vyhodnotení aj jakubianski seniori Š. Kundla, A. Polanský (na fotografii) a J. Rašš.

NA ŠVATOHO JÁNA

OBEC Jakubany pripravila v nedeľu 23. júna tradičnú folklórnu slávnosť NA ŠVATOHO JANA s podporou Úradu vlády SR. Sviatok svätého Jána bol kedysi spontánnou oslavou radosti zo života, najmä mladšej generácie. Gazdovia s rodinami a so živým inventárom sa sťahovali na hory, do letných sídel, kde pásli dobytok, kosili trávu a sušili seno. Starosta obce PhDr. Jozef Dufala v otváracom príhovore uviedol, že Jakubany boli odjakživa úzko späté s prírodou, horami a hospodárením v tvrdých horských podmienkach. Do tohto obdobia patrilo aj narodenie Jána Krsťiteľa. „Na švatoho Jana si

deti a mládež pripomínali začiatok leta pálením faklí a vatry, preskakovaním ohňa a inými zvykmi, ktoré umocňovali tento výnimočný deň,“ povedal starosta. FS Kečera zaradil túto obyčaj od roku 2006 do svojho repertoáru. Do tohtoročného programu NA ŠVATOHO JANA boli zaradení: FS Vrchovina zo Starej Ľubovne, DFsk Havrančatá z Lutiny, FS Hrabina z Myslavý (ako starosta tam pôsobí jakubiánsky rodák JUDr. Ján Gabštúr), dievčatá zo Šambrona, FS Kečera z Jakubian a ľudová rozprávačka Erža - Jolana Lacková. Na záver osláv bola ľudová veselica s hudobnými skupinami DOMINO a MEDIUM.

Majestátna stavba uprostred lesa

Projekt Železiareň v Jakubanoch (1760 – 1780) podporený nadáciou SPP sumou 3200 eur bol zameraný na rekonštrukciu Vysokej drevouhoľnej pece, ktorá by mala niesť štatút najstaršej zrekonštruovanej vysokej pece na území Slovenska. Rekonštrukcia bola od začiatku realizácie projektu našou prioritou, keďže je to jediná doteraz zachovaná dominujúca stavba v celom areáli niekdajších hámrov.

Neoddeliteľnou súčasťou vysokej pece počas jej prevádzky bolo mlynské koleso, ktoré poháňalo dúchadlo pri ohnisku. S pomocou šikovných stolárov sa nám podarilo vyhotoviť veľké mlynské koleso s veľkosťou 3,2 m, ktoré si vyžadovalo pevné osadenie. To sme dosiahli zabetonovaním základu pod celý priestor kolesa a na dodatočné zabezpečenie výkyvu sme použili vzdialenejšiu pätku smerujúcu do stredu vysokej pece, kde sa nachádza otvor ohniska. Tu sme prepojili ojkou, na konci ktorej sme vytvorili náznak ozubeného kolesa. Atmosféru pripomínajúcu fungovanie železiarne a celých hámrov nám po odstránení zeminy z príslušného kopca dotvárajú zachované zvyšky čierneho dreveného uhlia, ktoré nám zároveň s okolitým prostredím, porastom a hlinou naznačujú proces jeho výroby.

Ďalším cieľom a jedným z východiskových bodov nášho projektu bolo vytvorenie miesta určeného na oddych, relax a čerpanie síl z okolitej prírody spojeného s oboznámením s historickou stavbou. K tomu bolo potrebné vytvoriť vo vybudovanom priestrešku masívne stoly a lavice. Nakoľko prí-

strešok máme budovaný v tvare šípky, stoly a lavice sme vytvorili po jeho stranách a jednu stranou spojili do tvaru písmena V, aby bolo z každej pozície vidieť na vysokú pec.

Nasledujúcim krokom bolo vyspravenie a vyškárovanie chodníkov vedúcich od prístrešku k vysokej peci a kolesu, ako aj na opačnú stranu k ohnisku a ceste, kde boli vybudované aj kamenné schody. Odvod dažďovej vody z príslušných svahov obklopujúcich vysokú pec sme vyriešili vykpaním odvodňovacieho kanálika naprieč celým územím. Na jeho preklenutie sme vyrobili dva drevené mostíky, jeden na konci chodníka vedúceho k svahu a druhý spolu s oplotením na začiatku areálu. Pri chodníku vedúceho k vysokej peci sme na oboch jeho stranách vytvorili drevené lavičky. Informačnú tabuľu, plánovanú k vysokej peci, sme nakoniec umiestnili v centre prístrešku, aby sme predĺžili jej životnosť, lebo pod strechou celého altánku bude najlepšie chránená. Na nej sa návštevníci dočítajú základné fakty o histórii vysokej pece, ako aj rekonštrukcii.

Počas rekonštrukcie vy-

sokej pece sme zaznamenali enormný nárast počtu návštevníkov a jej obdivovateľov nielen domácich, ale aj z príslušných dedín a miest, ktorí sa pri vysokej peci opätovne zastavovali a tešili sa z každého kroku vedúcemu k jej obnove. Prínosom pre obec je aj vyznačenie cyklistického chodníka. Zaujímavým faktom bolo zistenie, že vysoká pec je stredobodom záujmu ľudí zaoberajúcich sa športom (geocaching), ktorí si návštevu pece určili ako jednu zo zastávok svojich turistických ciest. Veľký dojem u nás zanechali aj predstavitelia Banického spolku Spiš, ktorí boli z rekonštrukcie vysokej pece veľmi nadšení a poskytli nám niektoré vzácne materiály a podklady. Nielen osoby, ktoré sa zaoberajú študovaním a navštevovaním hutníckych a železiarskych lokalít, ale aj náhodní turisti sú ohromení rozmernou majestátnou stavbou uprostred lesa.

Ciele projektu sa nám vďaka Nadácii SPP podarilo naplniť, keďže sme vybudovali miesto na oddych a voľné chvíle v jakubiánskych lesoch, pri jedinečnej historickej hutníckej pamiatke.

Mgr. Jozef Michňa,
autor a realizátor projektu

Závory do lesa

Na ustanovujúcej schôdzi v júni 1992 obnovili urbársku spoločnosť v Jakubanoch v súlade s restitučným zákonom č. 229/1991 Zb. Majetok tvoria lesy a kompaktné mladiny, lúky, ktoré treba udržiavať, chrániť pred prípadnými krádežami, pred lykožrútom, robiť náhodnú kalamitnú ťažbu, odstraňovať choré stromy, čo je najjednoduchšie pod záštitou urbáriátu. Keď sme sa nedávno vybrali do lesa, pozrieť či už rastú huby, prekvapili nás závory, hoci neboli zamknuté, akoby z „okupačných“ čias Vojenského obvodu Javorina.

Štefan Gulaší, predseda Výboru urbárskej pozemkovej spoločnosti v Jakubanoch nepopiera, že občania majú právo slobodne vstu-

povať do lesa, ale závory obhajoval slovami: „Po lese sa v zimnom období pohybujú neoprávnené osoby, mizne palivové drevo, do lesa vstupujú motorkári, ktorí plašia zver...“ Na orientačnej tabuľke je uvedené, že závory sú uzamknuté od 19. 00 h večer a odomknuté od 07. 00 h ráno, keď do lesa prichádza hájnik so skupinou robotníkov. Z ďalšieho rozhovoru vyplynulo, že závory sa zamykajú iba počas núdze (január – marec), keď je v lese najviac snehu, aby sa zver, neraz 30 – 40 jedincov, mohla pokojne sústreďovať pri krmidlách. Poľovníci takto aj privykajú zver žiť v horách, aby v lepších časoch neschádzala do doliny, aby neničila úrodu na poliach.

(A.R.)

Investícia do komunikácií

OBEC JAKUBANY dostala od vlády SR finančnú podporu pri riešení kritického stavu miestnych komunikácií vo výške 9200 eur. Po prieskume trhu bola podpísaná Zmluva o dielo s firmou JUNO DS, s.r.o. zo Starej Ľubovne na vykonanie stavebných prác, na položení asfaltového betónu. Obec pridala v rámci rozvojového programu ešte 20 tis. eur, čo umožnilo aj úpravu vedľajších komunikácií, ktoré sa napájajú na hlavnú cestu, napríklad k predajni s rôznym tovarom BAKO - FAMILY. Všetky jakubiánske komunikácie sú teraz na solídnej úrovni, vyasfaltované. (A.R.)